

ФІЛОСОФІЯ ТА ТИПОЛОГІЯ МІФУ В РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЛЬВОВА: КОМУНІКАТИВНИЙ ДИСКУРС

ОЛЬГА, РАК¹

Міф – не вигадка, а концентрована правда
Доріс Лессінг

Анотація

Міфологія та філософія міфу надзвичайно актуальна сьогодні в розвитку туризму міста Львова. Кількість туристів з кожним роком зростає, сама магія легенд притягує туриста до відвідування історичного міста. Місто Львів оповите різними історіями та оповідями, їх персонажами, а це формує – імідж міста. На базі філософії розглядається роль міфів у популяризації культури Львова, що відіграють важливу роль в розвитку туризму. У статті наведено окремий ряд прикладів міфів стародавнього міста, які до сьогодні стали вічними загадками для мешканців міста, що вимагає осмислення історичних оповідей, а можливо правдивої інформації, яка не отримала наукового підтвердження. **Метою дослідження** є філософія та типологія міфу в розвитку туризму. **Об'єктом дослідження** є міф та міфологія, їх типологія в розвитку туризму на прикладі праці Ілька Лемка «Легенди старого Львова». **Предметом дослідження** є комунікативний дискурс, як важлива складова у розвитку міфології. Відомі філософи періоду античності і науковці-сучасники, які досліджували у своїх історіях міфологічні історії, в процесі аналізу побачили, що міфи мають психолого-маніпулятивну дію впливу на людину, що включає в себе комунікативну систему керування. Дуже часто у міф вірять більший відсоток людей, ніж в правдиву підтверджену міфотворчість, оскільки будь-яка не підтверджена історія стає міфом. У результаті проведеного дослідження запропоновано типологію та класифікацію міфів на: етіологічні, культові, космогонічні, астральні, солярні, антропогонічні, міфи про близнюків, тотемічні, міфи про вмираючого та воскресяючого бога, героїчні міфи, міфи про непорочне зачаття і чудесне народження, міфи про всесвітній потоп та есхатологічні. На прикладі праці Ілька Лемка наведена схема по типології легенд та переказів стародавнього міста. Підводиться підсумок, що філософія міфу має комунікативно-маніпулятивну дію впливу, є багатогранною на жанрову палітру, що, в свою чергу, має сугестивне значення відображення в уяві людини про героя та історичні події, які мають реалістичне підтвердження. Проаналізовано міфи та легенди Львова, в яких можна заглибитись в їх сутність і побачити правдивість так званих «вигадок», що відображають в собі комунікативну фактичність. Міф, як правило, висвітлюється в процесі комунікації, має духовне значення і сутність буття.

Ключові слова: міф, філософія міфу, типологія міфу, психолого-маніпулятивна дія, комунікативний дискурс, міфична історія.

Постановка проблеми. Міфологія та філософія міфу надзвичайно актуальна сьогодні в розвитку туризму міста Львова, оскільки кількість туристів з кожним роком зростає, а сама магія легенд притягує туриста до відвідування історичного міста, яке оповите різними історіями та оповідями, їх персонажами, а це формує – імідж міста. Кожна своєрідна історія стародавнього міста спонукає до фантазії чи уяви та роздумів тієї чи іншої легенди щодо правдивості, що викликає певний комунікативно-міфологічний дискурс сприйняття даної інформації. Дуже часто у міф вірять більший відсоток людей, ніж в правдиву підтверджену міфотворчість, оскільки будь-яка не підтверджена історія стає міфом, як зазначає французький письменник Жан Кокто «Історія – це правда,

яка стає брехнею. Міф – це брехня, яка стає правдою» (Дарморіз, 2010; Міф. Вікіцитати).

Кожен міф заставляє нас замислитись і осмислити ту чи іншу оповідь, а отже Дмитро Глухівський стверджував, що «... деякі таємниці прекрасні саме тому, що не мають розгадки...» (Дарморіз, 2010, с. 79), розвиває культуру українського суспільства, оскільки має світоглядну та пізнавальну значимість певної інформації. Серед грецьких філософів всім відомий Аристотель і Платон, які спробували досліджувати міфологічні історії, теж варто згадати німецьких, англійських та італійських філософів, як: Г. В. Ф. Гегель, Ф. В. Шеллінг, Ф. М. Мюллер, Ф. Бекон, Дж. Віко та інші. Дослідник Усачов В. А. згадує філософа Аристотеля, який тлумачить «міф як фавулу», цікавим є той факт, що в часи античності міф порівнювався з «марновірством і обманом» (Усачов, 2012, с. 114).

Corresponding author:

¹ Національний університет «Львівська політехніка» (Львів, Україна)
E-mail: olarak@i.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1272-1262>

Аналіз останніх досліджень показав, що французькі просвітники, як: Вольтер, Дені Дідро, пояснювали міфологію як результат невігластва первісних людей у спробах пояснення влаштування світу. Філософ Йоганн-Готфрід Гердер розумів міфологію як народну мудрість, представлену в поетичній формі. Фрідріх Шеллінг досліджував міфи як феномен, що займає проміжне місце між мистецтвом і природою. Міфологія того періоду поєднувалась філософами з різними релігійними напрямками, насамперед християнством. Практично кожен філософ мав свою міфотворчу уяву щодо буття людини, «філософії життя» за Ніцше і Бергсона, письменниками-модерністами, такими як Т. Манн, Лоуренс і Кафка зображуються різні «міфологічні системи» (Усачов, 2012, с.114). Томас Гоббс розглядає міф як пізнавальний та психологічний процес управління, використовуючи у своїй праці образ біблійного чудовиська Левіафана (Гоббс, 2000).

Метою статті проаналізувати філософію міфів в туризмі Львова (на прикладі окремих легенд та міфів міста), що мають різну жанрову палітру оповідей та перемішаних фактів у спробі запропонувати типологію міфу і дослідити комунікативно-міфологічний дискурс. **Об'єктом дослідження** є міф та міфологія, їх типологія в розвитку туризму на прикладі праці Ілька Лемка «Легенди старого Львова». **Предметом дослідження** є комунікативний дискурс, як важлива складова у розвитку міфології.

Виклад основного матеріалу. Міф є знаковим і важливим у формуванні культури, мови, поведінки, світогляду та мислення людини, її свідомості, також має психолого-маніпулятивну дію впливу на індивіда чи, навіть, суспільство вцілому. У міфології присутні зло та добро, кохання і зрада, життя та смерть, інші повір'я. Фантастичні історії мають правдиво-неправдиву форму судження, які не отримали підтвердження та раціонального пояснення, але займають особливе місце в житті Львів'ян.

Італійський філософ епохи Просвітництва Д. Віко у своєму трактаті «Підстави нової науки» тлумачив міф як «осягнення буття через естетичне начало». Він висунув тезу про міфи як «продукти нерозвинутості первісного мислення, коли люди уявляли причини бачених явищ у вигляді богів» (Міф. Вікіпедія). Тут відображається характер, світосприйняття, свідомість та мислення суспільства, його розуміння добра чи зла, прекрасного чи потворного. Німецький просвітитель Гердер

розумів міфи як «народну мудрість і поетичне багатство». Французькі філософи-просвітители, такі як: Вольтер, Д. Дідро, Б. Фонтенель вважали міфи «продуктами невігластва і умисним обманом з метою тримати людей у покорі» (Міф. Вікіпедія). За визначенням О. Ф. Лосева у праці «Діалектика міфу»: «Міф – найнеобхідніша – прямо потрібно сказати, трансцендентально-необхідна – категорія думки й життя; і в ній немає рівно нічого випадкового, непотрібного, довільного, вигаданого або фантастичного. Це – справжня й максимально конкретна реальність» (Міфологія. Вікіпедія).

Кожна міфологія в різну епоху мала свою значимість, наприклад, грецька міфологія мала символічний характер, індійська – алегоричний, а перська – схематичний.

Філософія міфу та міфологія вміщують в себе загадкову структуру з різними героїчними сюжетами, що є певним резервом креативності у різних чуттєвих емоціях та почуттях. Щодо питання комунікативного дискурсу у дослідженні міфу звертається дослідниця Ю. Мединська, яка згадує у своїй статті ряд філософів, таких як: Е. М. Мелетинський і Ф. В. Шеллінг наводить думку про те, що міфи сконструйовані за символічним принципом (Мединська, 2006, с. 115). Також науковиця згадує К. Леві-Стросса, що досліджує сучасні і архаїчні комунікаційні процеси, які неможливі без «знакової системи» і дорівнюють знаку «бріколажу»: «Міфологія – це інтелектуальний бріколаж, який може мати блискучі непередбачувані результати» (Мединська, 2006, с. 121). Щодо міфології комунікації влучним є вислів Ролана Барта – французького філософа і критика, дослідника знаку і символу – «міф – це слово, тому міфом може стати все, що гідне розповіді. Для визначення міфу важливий не сам предмет повідомлення, а те, як про нього повідомляється» (Мединська, 2006, с. 122). Звідси можна зробити коротенький висновок, що міф – це повідомлення, що має дискурсивний характер в емоційній подачі будь-якої історії чи оповідки, а це означає, що в кожній вигаданій інформації є доля правди.

Міфологія поділяється на різні види, дослідник Мелетинський спробував класифікувати міфологію, це: етіологічні (пояснювальні), культові, космогонічні, астральні, солярні, антропонічні, міфи про близнюків, тотемічні, міфи про вмираючого та воскресаючого бога, героїчні міфи, міфи про непорочне зачаття і чудесне народження, міфи про всесвітній потоп, есхатологічні (див. – рис. 1).

Рис. 1. Типологія міфу

Кожна окрема міфологія має певний зв'язок з релігією, художньою творчістю, фольклорними традиціями тощо, певним чином відображають культуру народу, їх традиції, характерний світогляд. У сучасному світі міф розглядається як «альтернатива наукового мислення» (Павлюк, 2006, с. 90).

Міф міський або, ще його називають, міська легенда має форму сучасного фольклору, який притаманний певній місцевості, де народжуються історії, оповіді та чутки про це місто, архітектуру, мешканців тощо. Проте в кожній вигаданій історії завжди є доля правдивості, яка має наукове та історичне значення, міф завжди був центром наукових досліджень. Оскільки не все можна було стверджувати чи висвітлювати окремі факти в певний час, тому писали у стилі міфології, таким чином застерегти себе від утисків політичною владою.

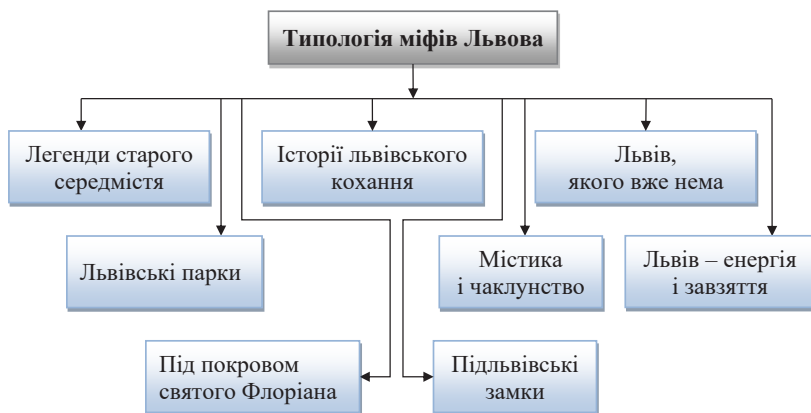

Рис. 2. Типологія міфів та легенд Львова на основі книги Ілька Лемка «Легенди старого Львова»

У кожному міфі чи легенді можна знайти підтекст повідомлення, а відповідно інтерес до міфу має особливе значення у туризмі, тому що в собі несе культуру традицій, певною магією притягує туриста до комуні канта (Франція, 2018).

За твердженням Ірини Костюк «Комунікативна функція міфу відповідає за сугестивний характер колективного спілкування». Дослідниця зазначає, що комунікативність співвідноситься з міфологічною свідомістю, мовою, таким чином вибудовуючи психологічну та маніпулятивну систему керування свідомістю (Костюк, 2011, с. 374). Міф має надзвичайно великий вплив на людину, оскільки створює образ ідеї та вимальовує певну фантазію думок.

Міфологія Львова є багатою на маленькі історії фольклору та життєрадісного гумору, це місто має своєрідну магію, що одразу притягує туриста. Про стародавнє місто писали письменники та історики, такі як: Юрій Винничук, Юрій Николишин, Францішек Яворський, Адам Краєвський, Александр Чоловський, Ілько Лемко, Орест Лильо та інші, які описували фантастичність і міфічність, де нереальність переплітається з реальністю, розповідали про історичні події, архітектуру та їх легендарні герої, як: королі, бургомістри, чорнокнижники і батяри. Що цікаво: з кожною давньою легендою народжується нова міфічна історія, яка творить культуру, адже у Львові сама архітектура багата своєрідною міфологією, яка досі не вивчена і має науково-дослідницьке значення.

Кожна львівська оповідка має різну жанрову палітру: історичну, побутову, романтичну, містичну тощо. На прикладі книги «Легенди старого Львова» (Лемко, 2008), автором якої є Ілько Лемко можемо окреслити типологію міфів та легенд Львова (див. – рис. 2).

Львів манить своєрідними цікавими історіями, оскільки практично у кожному старому будинку пробувають духи, у кожному селі передмістя були чарівники, відьми, чорти, про це розповідає Юрій Винничук у своїй книзі «Легенди Львова», на прикладі Винник і Дублян.

Львовознавець та всім відомий нам екскурсовод Петро Радковець пояснює, чому людям краще слухати різні легенди чи міфи, аніж реальні історії: «Легенди, казки, байки присмачені, їх спеціально

адаптовують, щоб людям було цікавіше слухати. До реальних історій легенди зазвичай не мають жодного стосунку, хоча буває різне” (Невідомі легенди Львова. Електронний ресурс).

Історик та львівський краєзнавець Ілько Лемко багато років приділив увазі легендам Львова, за його словами: «Львів має такі історії кохання, яких не має жодне місто світу». А що найцікавіше для туристів – це тема романтика, кохання, флірт тощо (Лемко, 2008).

Першою легендою міста завжди розповідають туристам, це історію про виникнення Львова, хто засновник, а це син Лев князя Данила Галицького, але є й інша легенда. Буцімто на місці майбутнього Львова розмістилися маленькі села, в яких селяни могли переховуватися від нападів ворогів. Все було добре, якби не одне але – почали зникати люди, а викрадачем їх був сам звір лев, який поїдав в своїй печері. Одного разу з’явився хоробрий лицар, який пообіцяв вбити тварину, але для цього селяни мали викувати йому меч, тоді він відрубав голову левові і сказав: «Ви вільні!». З того часу цю гору, де мешкали селяни, прозвали горою Лева, а місто, що виріс під горою – Львів. Але де насправді правда, ніхто точно не може підтвердити.

Цікавою історією про відьом на Лисій горі. Початок історії Львова ведеться від моменту заснування міста, коли замок стояв спочатку на Княжій горі, але там були страшні вітри і був сильний холод, що король важко перезимував, тому вирішив збудувати Низький замок на горбі. Коли під час нападу ляхів на Львів у 1340 році замок на Княжій горі погорів, його вже вирішили не відбудовувати, там було пусто і ще й без лісу, тому назвали горою Лисою. На цій горі почали літати відьми та чорти, викрадали ключі в дверях і приносили своєму панові. У кого було викрадено ключі, в будинку панував неспокій, сварки, розлад в сім’ї, тому часто люди подекували, що мабуть в домі відьми завелись і ключі викрали з дверей.

Місто Львів має специфічну атмосферу, запах повітря в центрі міста – запашної кави, світ романтики, містики та чаклунства. Чому ж не згадати історію кохання про львівських Ромео та Джульєтту. Як італієць Мікеліні, коли привіз вино для українського купця закохався в його доньку Пелагію. Їх кохання стало взаємним і сильним настільки, що Мікеліні не захотів повертатися додому, до своєї країни. Та прийшла чума, що зробила багато зла, коли щодня помирали десятки людей. Не оминуло біди і двох закоханих Мікеліні

та Пелагію, які захворіли на страшну хворобу і померли. Коли померла перша Пелагія, коханий Мікеліні, який весь час турбувався про неї і сам заразився, просив перед смертю, щоб його поховали в костелі святого Станіслава, а на їхніх могилах вимурували однакові надгробки. Так і зробили. На обох могилах поставлено надгробки, на яких вибито пару сердець, пов’язаних галузкою лавру. А внизу надгробку вирізьблений вірш львівського поста Шимона Шимоновича: «Що любов сполучить, і смерть не розлучить».

Ще одна історія кохання про чаклунку Сару. Розповідається про молодого професіонала Львівського адвоката, який мав багату жінку, вона мала маєток на «Погулянці», з нею прожив приблизно 2 роки. Проте, одного разу психіатр, з яким товаришував адвокат, зауважив певні розлади у його поведінці. Адвокат жалівся психіатру, що в нього сексуальна залежність від цієї жінки, якій було не менше 80 років. Лікар прочитавши історію про цю жінку з діагнозом психопатичної схильності на сексуальному ґрунті, побав в карточці, що вона зверталася до психопатолога 1875 року у віці 45 років. У психіатра з’явилося нестримне бажання познайомитися з цією жінкою – Сарою Брага. І ось він побачив молоду, дуже привабливу жінку і не зміг протистояти її чарам. На цей час адвокат помер від невідомої хвороби, а лікар довідався, що Сара до нього мала ще шістьох чоловіків, доля яких була невідомою. Усвідомлюючи всю небезпеку задуманого, лікар все-таки оселився на Погулянці у домі Сари. Неймовірних зусиль коштувало йому не піддаватися на спокусливі принади цієї демонічної жінки і жодного разу в них справа не доходила до ліжка. І ось Сара, відчуваючи своє безсилля, почала старіти, на її молодому обличчі з’явилися зморшки, а на голові – срібні волосинки. Не допомагали ні благання, ні істерики – лікар залишався незламним. А тим часом він, якимось чином, цілком випадково нарешті відкрив таємницю Сари у Книзі Товіта. Там ішлося про Сару з Мідії, котра мала сімох чоловіків, які потім були віддані демонічній Асмодею. Нарешті одного вечора, коли вони разом сиділи на дивані у вітальні, лікар прочитав їй це місце зі Старого Заповіту. Сара зі страшним зойком вибігла з кімнати. Коли психіатр вибіг за нею – побачив її тіло, розпластане на сходах. Сара була вже мертвою (Невідомі легенди Львова. Електронний ресурс).

Частенько Львів своєю архітектурою порівнюють з іншими іноземними містами, як: Прага, Відень або ж Краків.

Міфами й легендами оповиті практично усі старі будинки й стіни Львова, парки: Єзуїти, Золота Роза, Рагуша, площа Ринок, парки Високий замок, Костюшка (змінено на – імені І.Франка), Стрийський, Личаківський, Медова печера, Чортівська скеля тощо.

Міфологія має маніпулятивну дію впливу на суспільство, оскільки магія вигаданих історій зачаровує нашу свідомість і впливає на підсвідомість. Старовинний Львів багатий на свою столітню історію, де в таємних печерах і цікавих культурних місцях заховані ще достатня кількість невідомої міфології, що завжди будуть манити туриста до нашого міста.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підбиваючи підсумок вищеподаного дослідження можна сказати, що використання міфології у туризмі сьогодні є надзвичайно актуальною, оскільки це розвиток культури та традицій, відображує характер персонажів і таким чином розвиває уяву туриста, комунікативно маніпулює надприродними подіями, свідомістю і переносить людину в світ нереальних фантазій. Проаналізовано міфи та легенди Львова, в яких можна заглибитись в їх сутність і побачити правдивість так званих «вигадок», що відображають в собі комунікативну фактичність. Міф, як правило, висвітлюється в процесі комунікації, має духовне значення і сутність буття.

Міфологія та легенди Львова мають комунікативно-сугестивний і маніпулятивний вплив у розвитку культури Львова і туризму цілому. Кожна міфічна історія має змістовну структуру історичних подій, які побудовані на реальних

історіях, але не підтверджені науковцями. Міфу властива віра у безсмертя, оскільки люди символічно мали надію на перевтілення, а відповідно реалістичне життя (буття) після смерті. За своїми властивостями міфи міста мають негативний і позитивний характер відображення характеру та поведінки героя, а також події. Міф зокрема пояснює історію культури, духовний стан, символічність істот.

Історичні оповідки, перекази створюють різного роду чаклунства, гадання на свято Андрія чи Катерини, але, в процесі багатівковості, міфу властиво видозмінюватися і трансформуватися. Міф розкривається в своїх маніпулятивних діях, актуалізує людські інтенції, що може викликати почуття та емоції, надихати і мотивувати до певних ідей, розуміти певну цінність життя.

Визначними постатями, які досліджували міфи та легенди Львова були Юрій Винничук і Ілько Лемко, які у своїх працях натхненно показали львівські історії, що закохали в себе і однозначно в місто. Адже, Львів – це неймовірне й унікальне місто містичних легенд, де можна пізнати історію того чи іншого дворика, вулиці, будинку, квартири, скульптури тощо. Тут можна познайомитись з путівником, який насичений переказами, а саме: фантастичними реально-нереальними королями й чорнокнижниками, духами й відьмами.

Міф – це інформація, яка наповнена змістом, сприяє формуванню світогляду на природу, людину, суспільство в цілому, на основі вивчення наявних знань, навчає комунікативно маніпулювати і гармоніювати із соціальними процесами вибудовуючи міфологічне мислення.

Список використаних джерел:

- Дарморіз Оксана. Міфологія : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 248 с.
- Коробанова Ольга Леонідівна. Міф і реальність у політичній свідомості молоді. *Вісник Одеського університету ім. Мечнікова. Серія: Психологія.* 2016. № 21. Вип. 1. С. 125–136.
- Костюк Ірина. Міф як соціокультурний феномен: функціональне навантаження. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* Вип. 21. С. 367–378.
- Костюк Ірина. Міфологема: історія поняття в науковому дискурсі. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* Львів : 2011. С. 405–416.
- Костюк Ірина. Міфологія в сучасному світі: засади актуалізації / Нове життя старих традицій. *Традиційна українська культура в сучасному мистецтві і побуті* : матер. Міжнар. наук. конф. у рамках V Міжнар. фестивалю українського фольклору «Берегиня» / за ред. проф. В. Давидюка. Луцьк, 2007. С. 150–158.
- Курята Ю. В. (2010). Міф на перетині психологічних та філологічних наук. *Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірн. наук. праць. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної АПН України.* С. 225–232.
- Лемко Ілько. Легенди старого Львова. Львів : Апріорі, 2008. 176 с.
- Мединська Юлія. Міфологія та міфологічний дискурс. *Психологія і суспільство.* 2006. № 2. С. 115–122.
- Міф. *Вікіпедія.* URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Міф>
- Міф. *Вікіцитати.* URL: <https://uk.wikiquote.org/wiki/Міф>

Міфологія. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Міфологія>

Невідомі легенди Львова: романтична версія походження міста, потяг-привид та інше. URL: <https://lviv1256.com/history/nevidomi-lehedy-lvova/>

Павлюк Людмила. Знак, символ, міф у масовій комунікації Львів (українська). Львів : ПАІС, 2006. С. 89–103.

Томас Гоббс. Левіафан, або Суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної. Переклад з англійської. Київ : Дух і Літера, 2000. 600 с.

Усачов В. І. Звернення до тематики міфу у світовій культурі на рубежі XIX–XX століть. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2012. № 4. С. 114–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrs_2012_4_22

Франція Джада. Боги та богині давньогрецької міфології / пер. Я. Хоменко. 2018. 80 с.

Цитати українською URL: <https://tsytaty.com/tags/міф/>

References

Darmoriz, Oksana (2010). *Mifolohiia : navchalnyi posibnyk*. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 248.

Korobanova, Olha Leonidivna (2016). Mif i realnist u politychnii svidomosti molodi. *Visnyk Odeskoho universytetu im. Mechnikova. Seriia: Psykholohiia*. № 21. Vyp. 1. 125–136.

Kostiuk, Iryna (2016). Mif yak sotsiokulturnyi fenomen: funktsionalne navantazhennia. *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*. Vyp. 21. 367–378.

Kostiuk Iryna (2011). Mifolohema: istoriia poniattia v naukovomu dyskursi. *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*. Lviv. 405–416.

Kostiuk Iryna (2007). Mifolohiia v suchasnomu sviti: zasady aktualizatsii / Nove zhyttia starykh tradytsii : Tradytsiina ukrainska kultura v suchasnomu mystetstvi i pobuti. Mater. Mizhnar. nauk. konf. u ramkakh V Mizhnar. *Festyvaliu ukrainskoho folkloru "Berehynia"* / Za red. prof. V. Davydiuka. Lutsk. 150–158.

Kuriata, Yu. V. (2010). Mif na peretyni psykholohichnykh ta filolohichnykh nauk. *Problemy zahalnoi ta pedahohichnoi psykholohii : Zbirn. nauk. prats*. Kyiv : Instytut psykholohii imeni H. S. Kostiuka Natsionalnoi APN Ukrainy. 225–232.

Lemko, Ilko (2008). *Lehedy staroho Lvova*. Lviv: "Apriori" . 176.

Medynska, Yuliia (2006). Mifolohiia ta mifolohichni dyskurs. *Psykholohiia i suspilstvo*. № 2. 115–122.

Mif. *Vikipediia*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Міф>

Mif. *Vikitsytaty*. URL: <https://uk.wikiquote.org/wiki/Міф>

Mifolohiia. *Vikipediia*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Міфологія>

Невідомі легенди Львова: романтична версія походження міста, потяг-привид та інше. URL: <https://lviv1256.com/history/nevidomi-lehedy-lvova/>

Павлюк Людмила (2006). Знак, символ, міф у масовій комунікації Львів (українська). Львів : ПАІС. 89–103.

Томас Гоббс (2000). Левіафан, або Суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної. Переклад з англійської. Київ : Дух і Літера. 600.

Усачов В. І. Звернення до тематики міфу у світовій культурі на рубежі XIX–XX століть. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2012. № 4. С. 114–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrs_2012_4_22

Франція Дзядя. Боги та богині давньогрецької міфології / пер. Я. Хоменко. 2018. 80 с.

Тсytaty українською. URL: <https://tsytaty.com/tags/міф/>

OLHA, RAK – candidate of Sciences in Social Communications,
Associate Professor, Associate Professor of the Department of Philosophy,
“Lviv Polytechnic” National University (Lviv, Ukraine)

E-mail: olarak@i.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1272-1262>

PHILOSOPHY AND TYPOLOGY OF MYTHS IN THE DEVELOPMENT OF LVIV TOURISM: COMMUNICATIVE DISCOURSE

Abstract

Mythology and philosophy of myth are extremely relevant today in the development of tourism in the city of Lviv. The number of tourists is increasing every year, the very magic of legends attracts tourists to visit the historic city. The city of Lviv is surrounded by various stories and narratives, their characters, and this forms the image of the city. On the basis of philosophy, the role of myths in popularizing the culture of Lviv, which play an important role in the development of tourism, is considered. The article gives a number of examples of myths of the ancient city, which have become eternal mysteries for the inhabitants of the city to this day, which requires the interpretation of historical stories, and possibly

true information that has not received scientific confirmation. **The purpose of the study** is the philosophy and typology of myth in the development of tourism. **The object of research** is myth and mythology, their typology in the development of tourism on the example of Ilko Lemko's work "Legends of Old Lviv". **The subject of research** is communicative discourse, as an important component in the development of mythology. Famous philosophers of the period of antiquity and contemporary scientists who studied mythological stories in their stories, in the process of analysis saw that myths have a psychological and manipulative effect on a person, which includes a communicative control system. Very often, a larger percentage of people believe in a myth than in a true confirmed myth-making, because any unconfirmed story becomes a myth. As a result of the research, a typology and classification of myths is proposed: etiological, cult, cosmogonic, astral, solar, anthropogonic, myths about twins, totemic, myths about a dying and resurrecting god, heroic myths, myths about an immaculate conception and miraculous birth, myths about universal flood and eschatological. On the example of Ilko Lemko's work, a scheme based on the typology of legends and tales of the ancient city is given. It is concluded that the philosophy of myth has a communicative and manipulative influence, is multifaceted on the genre palette, which, in turn, has a suggestive meaning of reflection in the human imagination about the hero and historical events that have realistic confirmation. Myths and legends of Lviv are analyzed, in which one can delve into their essence and see the truth of the so-called "fictions" that reflect communicative factuality. Myth, as a rule, is highlighted in the process of communication, has a spiritual meaning and the essence of being.

Key words: myth, philosophy of myth, typology of myth, psychological and manipulative action, communicative discourse, mythical history.

© The Author(s) 2023

This is an open access article under
the Creative Commons CC BY license

Received date 17.10.2023

Accepted date 25.10.2023

Published date 17.11.2023

How to cite: Ольга Рак. Філософія та типологія міфу в розвитку туризму Львова: комунікативний дискурс. Humanities studies : Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house "Helvetica", 2023. 17 (94). P. 82–88.

doi: <https://doi.org/10.32782/hst-2023-17-94-09>